

práva »oris« (!) nebo muslimského práva »zorije« (!). Slovo isad sluší prý odvozovati od biblického sade (pole)! Také v slově zakon je prý semitský kořen!

Zajímavý jest autorův pokus vyložití Těšatovu smlouvu ze 13. stol. jako právní jednání uzavřené dvěma židy. Žid Jakim zasnoubil svou dceru synovi žida Těšaty. Na základě ujednání Jakim složil u třetí osoby nebo odevzdal samému otci ženichovu Těšatovi smlouvenou sumu věna, a Těšata zase odevzdal ženě Jakimově, matce nevěsty, náhrdelník určený pro nevěstu. Se svatby však potom sešlo, a vznikl spor o zaplacení (jednou stranou ve prospěch druhé) konvenční pokuty. Spor se ukončil narovnáním, podle něhož Jakim, otec nevěstin, vzal si zpět věno, a Těšatovi, otci ženicha, bylo zůstaveno vzít si náhrdelník, který měla dostati nevěsta. Na podporu svého mínění, že ve smlouvě běží o židy, uvádí Barac i jména kontrahentů. Jakim je židovské jméno Joachim, a Těšata je ruský překlad jména (často se u Židů vyskytujícího) Nochum (Naum), Nechemija, Nachman, Menachem (od slovesa nachem, těšiti).

Poučný je i rozbor ustanovení R. Pravdy o obmezení úroků z peněžných zápůjček (čl. 47, 48, 66 a 67 podle Karamz, rukopisu).

Druhá — větší — část prvního svazku sebraných spisů Baracových je věnována památkám nábožensko-duchovním, popisujícím život a družinno-epický. Obsahuje sedm článků s těmito tituly (v překladech): VII. Cyrillo-Methodějské otázky. Příklady židovského elementu v plodech připisovaných sv. Cyrillovi; A. Příklady agadického elementu, B. Příklady kabbalistického elementu. Příloha: Poznámky ke spisu prof. I. Malyševského »Sv. Cyrill a Metoděj«. VIII. Pověsti a vypravování staroruského písemnictví, mající vztah k židům a židovstvu. IX. O biblicko-agadickém elementu v pověstech a vypravováních prvotního ruského letopisu. X. Biblicko-agadické paralely k letopisným vypravováním o sv. Vladimírovi. XI. O biblickém elementu ve Slově o pluku Igorově. XII. Původ letopisného vypravování o počátku Rusi. XIII. Prameny Slova o Zákoně a Požehnání a Evangelické písně.

I v této druhé části, jejíž obsah se vymyká z rámce našeho časopisu, prozrazuje autor velikou učenost a sečtělost.

Celkový úsudek náš o pracích Baracových vyznívá v ten smysl, že jsou výsledkem dlouholetého, neúnavného studia kulturních poměrů jednak u starých Rusů, jednak u Židů. Obdivuhodné erudici autorově podařilo se dokázati, že židovská kultura projevila nemalý vliv na myšlenkový svět staroruský. O rozsahu toho vlivu může být arci spor a rovněž tak i o jeho hloubce.

K. Kadlec.

Trestní právo.

Lelewer Georg, Grundriss des Militärstrafrechts, 2. völlig umgearbeitete Auflage, Wien 1927. Stran 152.

Od prvního vydání uplynulo 18 let. Zatím se v roce 1918 Rakousko-Uhersko rozpadlo; jeho vojenské trestní právo hmotné zůstalo nadále v platnosti kromě Rakouska a Maďarska i v Československu, ale v každém z těchto států bylo měněno. Největší změna se stala v Rakousku; tam bylo od 1. října 1920 zrušeno vojenské soudnictví, při čemž byl vojenský trestní zákon z r. 1855 zrušen a jeho hlavní odchylky od trestního práva obecného přidány k obecnému trestnímu zákonu z r. 1852 jako dodatek (§ 533 až 684).

Lelewer popisuje v druhém vydání vojenské trestní právo rakouské republiky a všímá si právního stavu československého a maďarského jen mimochodem; za to však judikaturou československého nejvyššího vojenského soudu obírá se podrobněji a hledí z ní těžiti — podobně jako z říšskoněmecké judikatury — pro právní stav rakouský.

Systematicky je kniha uspořádána stejně jako první vydání. První (všeobecnou) část nechal autor co možná bez změny a jen ji přizpůsobil novému právnímu stavu; za to v druhé části (zvláštní) připojil mnoho nového a leckde neváhal vystoupiti proti svým dřívějším názorům. Pro usnadnění orientace je na konci knihy tabulka, v níž je číslování paragrafů nového rakouského dodatku k obecnému trestnímu zákonu srovnáno se starým číslováním vojenského trestního zákona z r. 1855.

Styl je — tak jako v jiných spisech tohoto autora — jasný, průhledný a přesný; výklady o nových vojenských institucích rakouských (funkce důvěrníků, ochrana politických práv vojáků) jsou zajímavé.

Knihu lze doporučiti i našim právníkům, neboť mnohé vývody autorovy mají při podobnosti právní úpravy platnost i pro naše poměry.

Lepšík.

Mezinárodní právo.

Prof. Anzilotti Dionisio, Corso di diritto internazionale. Roma 1923 a násl. Str. dosud 310.

Moderní internacionalistická škola italská odklání se radikálně od přirozenoprávních tendencí a pod zřejmým vlivem německého pozitivismu vážně usiluje o ohraničení práva mezinárodního od ethicko-politických postulátů, které ztěžují poznávání toho práva, jež skutečně platí. Nejvýznačnějším představitelem moderní italské pozitivistické školy je Dionisio Anzilotti, profesor na universitě v Římě a člen Stálého mezinárodního soudního dvora v Haagu. Již před světovou válkou upozornil na sebe řadou monografií, věnovaných právu mezinárodnímu a soukromému právu mezinárodnímu, jakož i samostatným systémem práva mezinárodního, který od r. 1923 vydává v druhém vydání. Třebaže dílo není dosud ukončeno, jsou vydávány po arších, přece obsahuje již výklad základních problémů práva mezinárodního, totiž výklad o pojmu a povaze práva mezinárodního, o subjektech a orgánech mezinárodních, o právních skutečnostech,